

Ad spørgsmål 38:

Der henvises til besvarelsen ad spørgsmål 32, der i princippet dækker motiveringen for begge forslags bestemmelser om teltes placering inden for byggelinjerne.

*Kap. VII. Jordfaste fortidsminder.**Spørgsmål 39:*

I vedlagte henvendelse fra Industrirådet foreslås det, under henvisning til forslaget kapitel VII, at en af rigsantikvaren truffet afgørelse om sløjfning eller flytning af et fortidsminde skal kunne indankes for en appelinstans, hvori også handelsministeriet og landbrugsministeriet er repræsenteret. Endvidere ønskes ret til at flytte fortidsminder, eventuelt sløjfe dem, hvis det er nødvendigt for udnyttelsen af store råstofmængder. Ministerens kommentarer til dette udbedes.

Ad spørgsmål 39:

Beskyttelsen af de jordfaste fortidsminder her i landet gennemførtes, som der er redegjort for det i naturfredningskommissionens betænkning side 289 ff., på baggrund af, at kun en brøkdel af den oprindelige bestand på dette tidspunkt havde undgået ødelæggelse.

Ved lovrevisionen i 1961 gennemførtes som en yderligere sikring af fortidsminderne og deres omgivelser den tilføjelse til naturfredningslovens § 2, hvorefter terrænforandringer m. v. inden for en radius af 100 m fra et jordfast fortidsminde krævede en godkendelse af fredningsnævnet. En væsentlig baggrund for denne tilføjelse var ønsket om bl. a. at hindre grusgravning op til fortidsminderne, dels fordi en sådan gravning kunne medføre en risiko for selve fortidsmindet, dels på grund af følgerne for dets landskabelige fremtræden.

De eksisterende bestemmelser med hensyn til mulighederne for sløjfning eller forandring af fortidsminderne og for indgreb i omgivelserne er gentaget i lovforslaget. Dette gælder såvel de materielle forhold som administrationen, hvor forholdet er det, at såvel rigsantikvaren som fredningsnævnet deltager i behandlingen af frigivelser m. v., medens fredningsnævnene er enekompetente med hensyn til fortidsmindernes omgivelser.

Det kan derfor ikke anbefales, at disse regler ændres af hensyn til en bestemt interessegruppe, hvis virksomhed i relation til fortidsminderne man netop har ønsket at have indseende med.

I anledning af spørgsmålet har man til belysning af størrelsesordenen af problemerne omkring råstofudnyttelsesinteresserne og fortidsminderne på grundlag af oplysninger fra rigsantikvaren foretaget en opgørelse over alle de siden 1959 trufne afgørelser i sager om frigivelse af fortidsminder, hvor råstofudnyttelse har været påberåbt.

Inden for denne tiårsperiode er der truffet afgørelse i 7 sager. I 2 af disse tiltrådte rigsantikvaren og fredningsnævnet en sløjfning af fortidsmindet. I 3 af de øvrige sager opnåedes i forbindelse med afslaget enighed om ordninger, hvorefter der kunne graves inden for 100 m-zonen. De 2 resterende sager, af hvilke den ene drejede sig om overholdelse af en tidligere indgået aftale, indankedes for ministeren, der ikke fandt tilstrækkelig anledning til at ændre afgørelserne.

Med hensyn til eventuel oprettelse af særlige administrative organer til behandling af sager, hvori en speciel udnyttelsesinteresse gøres gældende, må dette frarådes. I denne forbindelse skal man anføre, at de i Industrirådets henvendelse nævnte ministerier, handelsministeriet og landbrugsministeriet, ligesom Industrirådet selv til enhver tid over for ministeriet for kulturelle anliggender vil kunne gøre eventuelle særlige udnyttelsesinteresser gældende under overvejelserne af de konkrete sager. At undtage netop disse interesser fra lovens bestemmelser ville være stridende mod hele lovens sigte.

Spørgsmål 40:

Ministerens kommentarer til at udvide erstatningsbestemmelsen i forslaget § 49, stk. 2, til også at omfatte tabt arbejdsfortjeneste til dem, der mister arbejde ved jordarbejdets standsning.

Spørgsmål 41:

Ministerens kommentarer til at udvide erstatningsbestemmelsen i forslaget § 49, stk. 2, til også at omfatte den planlagte drift. Der henvises til, at det ved f. eks. opdyrkning af moser og enge netop ikke